

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.5.2017.
COM(2017) 255 final

PAKET MJERA ZA PODRUČJE SUKLADNOSTI

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

**Akcijski plan za jačanje SOLVIT-a: ostvarivanje pogodnosti jedinstvenog tržišta za
građane i poduzeća.**

{SWD(2017) 210 final}

UVOD

Jedinstveno tržište jedno je od najvećih postignuća Europe. Ono čini srž europskog projekta, no prednosti koje donosi ne ostvaruju se uvijek jer propisi kojima je regulirano nisu uvijek poznati niti se uvijek ispravno primjenjuju. U trenutku kada europski građani i poduzeća očekuju Europu koja štiti, osnažuje i brani, jedinstveno tržište jedan je od najjačih europskih aduta za suočavanje s izazovima koji nastaju zbog povećane globalizacije i izgradnju snažnijeg i pravednijeg europskoga gospodarstva¹.

Bolje povezano i pravednije jedinstveno tržište jedan je od deset prioriteta Junckerove Komisije, a ona ga je nastojala ostvariti pomoću **Strategije jedinstvenog tržišta**². Predložene su mjere za poboljšavanje prilika za pristup tržištim preko granica, olakšavanje života potrošača i rada poduzeća i javnih uprava te ostvarivanje praktičnih pogodnosti jedinstvenog tržišta za građane i poduzeća. Komisija je kao potporu najavila zajednički rad s državama članicama na stvaranju kulture poštovanja propisa jedinstvenog tržišta, uz poseban naglasak na jačanje postojećih alata kao što je SOLVIT.

Kako bi se to ostvarilo, Europski parlament, Vijeće i Komisija u **Zajedničkoj izjavi o zakonodavnim prioritetima EU-a za 2017.**, objavljenoj 13. prosinca 2016., ponovno su naglasili svoju predanost promicanju pravilne provedbe postojećeg zakonodavstva³. Komisija je istog dana donijela svoju Komunikaciju **Pravo EU-a: boljom primjenom do boljih rezultata**⁴, u kojoj se utvrđuje kako će Komisija povećati napore za osiguravanje primjene i provedbe prava EU-a u korist svih građana.

SOLVIT⁵ je besplatna usluga koju od 2002. pružaju javne uprave svih država članica, kao i Islanda, Lihtenštajna i Norveške. Građani i poduzeća u EU-u/EGP-u koji imaju poteškoća pri ostvarivanju svojih prava na razini EU-a u javnim tijelima, a posebno pri selidbi ili poslovanju preko granice unutar EU-a, u kratkom roku dobivaju pragmatična rješenja⁶. Unutar mreže SOLVIT rješavaju se svi prekogranični⁷ problemi povezani s četiri slobode kretanja (osoba, robe, usluga i kapitala), uključujući s njima usko povezane politike (primjerice oporezivanja, zapošljavanja i prijevoza te socijalne politike).

¹ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, *Program rada Komisije za 2017.*, *Izgradnja Europe koja štiti, osnažuje i brani*, COM (2016) 710 final od 25. listopada 2016.

² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, *Poboljšanje jedinstvenog tržišta: više prilika za ljudе i poduzećа* – COM(2015) 550 final, od 28. listopada 2015.

³ https://ec.europa.eu/commission/publications/joint-declaration-eus-legislative-priorities-2017_en

⁴ C/2016/8600, OJ C 18, 19.1.2017, str. 10.

⁵ Centri mreže SOLVIT izravno surađuju putem internetske aplikacije na rješavanju problema. Trenutačna je pravna osnova mreže Solvit Preporuka Komisije 2013/461/EU od 17. rujna 2013. (SL L 249, 19.9.2013., str. 10) i u njoj su iznova potvrđena načela kojima se ta mreža uređuje. Dodatne informacije potražite ovdje: <http://ec.europa.eu/solvit/>

⁶ Kao što je utvrđeno u Preporuci iz 2013., prekogranični problem nastaje kada je podnositelj pritužbe u jednoj državi članici (ili članici EGP-a) suočen s mogućom povredom prava EU-a kojim se uređuje unutarnje tržište od strane javnog tijela u drugoj državi članici (ili članici EGP-a); to obuhvaća probleme koje je podnositeljima pritužbe uzrokovala javna uprava njihove države kada su ostvarivali ili pokušali ostvariti svoje pravo slobodnog kretanja, primjerice, kada se fizičke osobe sele u drugu državu ili vraćaju u svoju državu nakon boravka u drugoj državi ili kada poduzeća osnivaju poslovni nastan, pružaju usluge ili prodaju proizvode koji se već prodaju u drugoj državi članici (ili članici EGP-a).

⁷ SOLVIT ne može djelovati u predmetima koji su povezani isključivo s nacionalnim zakonima, u kojima ne sudjeluje javno tijelo ili u kojima je već pokrenut sudski postupak, primjerice predmetima povezanim s pravom boravka u EU-u državljana trećih zemalja ako to pravo ne proizlazi iz veze s građaninom EU-a ili predmetima komercijalne naravi između poduzeća (B2B).

Mrežu koordinira Europska komisija.

SOLVIT je pokrenut 2002., a otada je postao važno sredstvo kojim se građanima i poduzećima iz EU-a/EGP-a olakšava da zauzmu svoje mjesto u srcu jedinstvenog tržišta. SOLVIT je u početku obrađivao 5 predmeta mjesečno, a nakon 15 godina rada opterećenje mu se povećalo na 200 predmeta mjesečno; 2016. obradio je 2414 predmeta. Centri mreže SOLVIT prosječno obrađuju predmet 59 dana, a riješili su 89 % predmeta.

Evo nekoliko primjera uspješnih rješenja:

Francusko poduzeće zatražilo je povrat PDV-a od njemačkih vlasti, no 10 mjeseci nije dobilo odgovor. Nakon intervencije SOLVIT-a u roku od šest tjedana postupak je ubrzan i poduzeće je dobilo traženi iznos.

Tri medicinske sestre iz Portugala zatražile su priznavanje svojih stručnih kvalifikacija u Španjolskoj. Prema pravu EU-a nadležna tijela moraju odgovoriti na zahtjev u roku od tri mjeseca. Rok je prošao, no zahvaljujući intervenciji SOLVIT-a kvalifikacije su im priznate u roku od dva tjedna i na vrijeme.

Austrijski umjetnik želio se prijaviti kao stanovnik Luksemburga. Predao je sve potrebne dokumente lokalnim vlastima no registracija mu je odbijena dok ne dostavi izjavu o potpori stanovnika Luksemburga. SOLVIT je istaknuo da taj dodatni zahtjev nije u skladu s pravom EU-a. Lokalne vlasti izmjenile su svoje stajalište i izdale potvrdu o registraciji. Zahvaljujući intervenciji SOLVIT-a predmet je riješen u roku od tjedan dana.

Nizozemskom državljaninu nakon selidbe u Bugarsku onemogućen je uvoz prikolice. Budući da u Nizozemskoj nije potrebno registrirati prikolice čija je masa manja od 750 kilograma, uvoznik nije imao potvrdu o registraciji, pa su mu bugarske vlasti odbile registrirati prikolicu. Zahvaljujući intervenciji SOLVIT-a predmet je riješen u roku od 13 tjedana.

Kvalificirani fizioterapeuti iz Rumunjske dugo su čekali na priznavanje kvalifikacija kako bi mogli raditi u Francuskoj. SOLVIT je intervenirao u roku od 7 tjedana i kvalifikacije su im odmah priznate.

Francuska nadležna tijela u području zračnog prometa onemogućivala su norveškoj zrakoplovnoj kompaniji izvođenje letova u domaćem prometu u Francuskoj. SOLVIT je intervenirao i riješio problem za deset tjedana.

SOLVIT je uspio riješiti mnoge probleme građana i poduzeća, no povećanjem opsega usluga povećani su i izazovi. Potrebno je učiniti više kako bi se ostvario puni potencijal sustava kao alata za rješavanje problema. **Države članice** tražile su i podupirale jačanje SOLVIT-a koji u cijelosti radi u korist građana i poduzeća. **Vijeće za konkurentnost** u veljači 2016. pozvalo je Komisiju da hitno djeluje po tom pitanju⁸. Jednako tako, **Europski parlament** više je puta pozvao na jačanje SOLVIT-a⁹.

U tom kontekstu i u skladu sa svojim političkim prioritetima Komisija se obvezala poduzeti, zajedno s državama članicama, daljnje korake za **jačanje strateške uloge SOLVIT-a** radi poboljšanja funkcioniranja jedinstvenog tržišta u praksi za građane i poduzeća. To se može ostvariti samo ako države članice svojim centrima mreže SOLVIT osiguraju dovoljan broj

⁸ Vidjeti zaključke Vijeća putem poveznice <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6622-2016-INIT/hr/pdf>

⁹ Vidjeti Rezoluciju Europskog parlamenta od 27. veljače 2014. o SOLVIT-u (2013/2154(INI)), izvješće Europskog parlamenta od 1. listopada 2015. *Ususret boljem reguliranju jedinstvenog tržišta* (2015/2089(INI), izvjestiteljica Anneleen Van Bossuyt), te izvješće Europskog parlamenta od 3. svibnja 2016. *Strategija jedinstvenog tržišta* (2015/2354(INI), izvjestiteljica Lara Comi).

zaposlenika i priznavanje u okviru nacionalnih javnih uprava. Najslabija karika utječe na rezultate cijele mreže.

Pri postizanju tog cilja Komisija **temelji djelovanje na ocjeni trenutačnog funkcioniranja SOLVIT-a¹⁰**, koja je priložena ovoj Komunikaciji. U ocjeni se ističu nedostatci na kojima treba raditi, posebno u vezi s administrativnim kapacitetima u centrima mreže SOLVIT, ispunjavanje kriterija kvalitete utvrđenih u preporuci o SOLVIT-u iz 2013., svijest, posebno novoosnovanih poduzeća, malih i srednjih poduzeća te ostalih poduzeća, o SOLVIT-u kao alatu za rješavanje problema te njegova uloga u provedbi zakona u EU-u.

Akcijski plan naznačen u ovoj Komunikaciji primjenjivat će se uz druge inicijative Komisije uvrštene u **paket mjera za područje sukladnosti**, posebno uz inicijativu o jedinstvenom digitalnom pristupniku kojom će se građanima i poduzećima osigurati jedinstvena pristupna točka informacijama povezanim s jedinstvenim tržištem, kao i pomoći, savjetima, uslugama rješavanja problema i e-postupcima. Plan je u skladu s Komunikacijom Komisije „Budući predvodnici u Europi: inicijativa za novoosnovana i rastuća poduzeća” jer se njime želi dodatno ukloniti prepreke za novoosnovana poduzeća koja žele poslovati preko granica. Na kraju, plan dopunjuje ciljeve europskog stupa socijalnih prava i povezanih inicijativa, što odražava prioritet ove Komisije, a to je promicanje socijalne pravednosti i prilika u EU-u.

U Komunikaciji se utvrđuju mjere za jačanje SOLVIT-a te vremenski okviri koje je potrebno provesti na razini EU-a i na razini država članica. Jačanje SOLVIT-a bit će trajni proces, a vremenski okviri omogućit će praćenje provedbe potrebnih mjer. Njima se SOLVIT nastoji promicati I. dalnjim poboljšanjem njegove kvalitete, II. dalnjim povećanjem aktivnosti za podizanje svijesti te III. nadogradnjom njegove uloge u provedbi prava EU-a.

I. PROMICANJE SOLVIT-A DALJNJIM POBOLJŠANJEM NJEGOVE KVALITETE

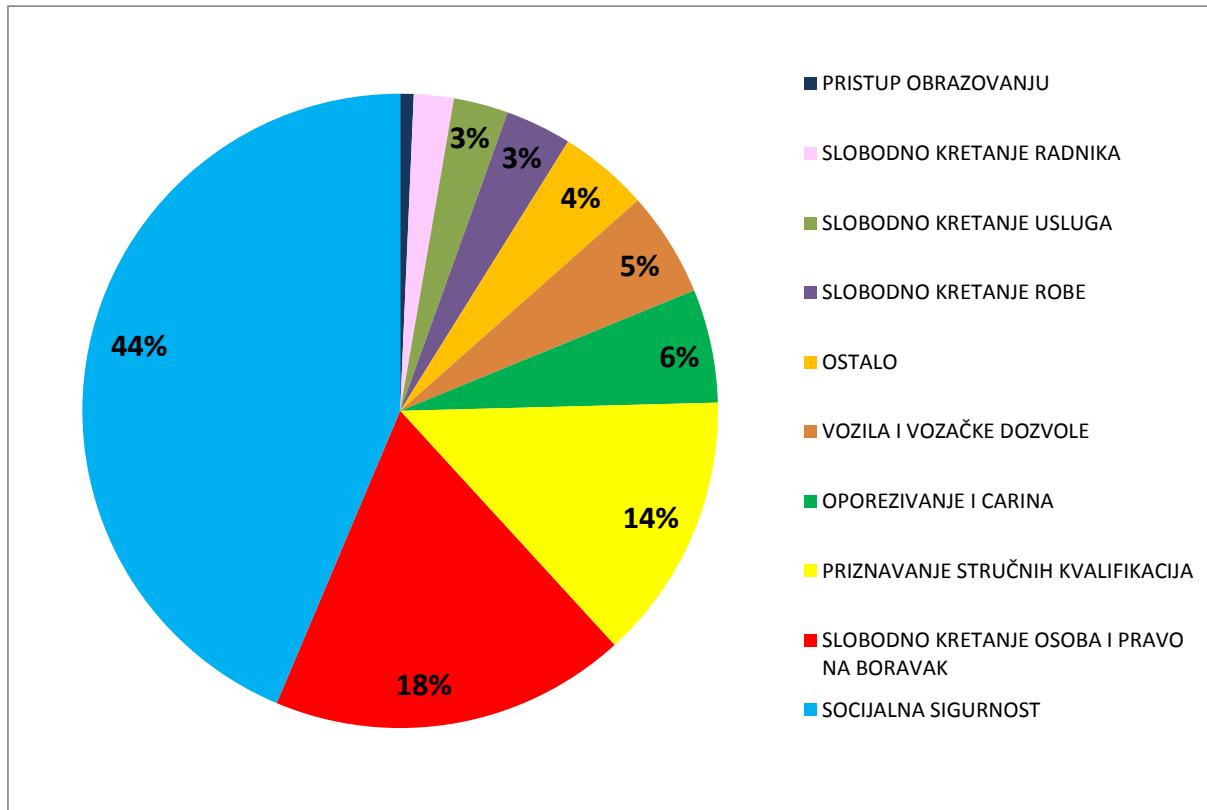
Minimalni operativni standardi i standardi kvalitete naznačeni su u preporuci o SOLVIT-u iz 2013. Za podnositelje pritužbe i suradnju među centrima važno je da se ti standardi poštuju u cijeloj mreži. Primjena standarda razlikuje se unutar mreže, kao što je pojašnjeno u ocjeni uz ovu Komunikaciju. Stoga je potrebno djelovati kako bi se poboljšala ukupna kvaliteta SOLVIT-a, posebno u pogledu administrativnih kapaciteta, rješavanja složenih i osjetljivih predmeta te pravne stručnosti.

Države članice kao preduvjet za to centrima mreže SOLVIT moraju osigurati dobru opremljenost te dovoljan i stabilan broj zaposlenih i potrebnu pravnu stručnost. Komisija će i dalje kroz godišnja izvješća o radu SOLVIT-a pratiti je li broj zaposlenih primjeren te će s pomoću pregleda stanja na jedinstvenom tržištu izvješćivati o zaključcima. Komisija će ujedno korištenjem svih dostupnih prilika za financiranje sredstvima EU-a državama članicama nuditi **prilagođenu potporu za poboljšanje njihovih administrativnih kapaciteta** te poboljšanje učinkovitosti njihovih centara. Posebno, u okviru programa COSME 2018. financirat će se napredno osposobljavanje zaposlenika u nacionalnim centrima mreže SOLVIT, s naglaskom na specifična pravna pitanja koja su posebno važna poslovnoj zajednici. Novim programom potpore strukturnim reformama predviđena je i potpora administrativnim kapacitetima država članica (među ostalim razmjenom stručnjaka i pružanjem tehničke pomoći).

¹⁰

Vidjeti radni dokument službi Komisije „Ocjena rada SOLVIT-a” priložen ovoj Komunikaciji.

K tomu, potrebno je osigurati **bolju obradu složenih i osjetljivih predmeta** između Komisije i država članica. U tu svrhu promicat će se učinkovitija **razmjena znanja**, primjerice uporabom interaktivnih alata kojima se dopunjaje obuka uživo. To je ključno kako bi se u obzir uzela raznovrsnost pravnih područja koja SOLVIT pokriva, kao što je prikazano na slici 1.

Slika 1: Pravna područja, SOLVIT 2002. – 2016. (izvor: baza podataka SOLVIT-a)

K tomu, **podružnice SOLVIT-a (antene)** mogle bi pružati dodatno specifično pravno stručno znanje, a moglo bi ih se organizirati kao odgovor na posebne potrebe u nekom sektoru ili području u kojem će nacionalni stručnjaci za politiku izravno rješavati složene predmete. Kako bi se izbjegla zbrka i udvostručavanje npora, Komisija nastoji izbjegći razvoj velikog broja alata za rješavanje problema koji su slični SOLVIT-u i primjenjuju se u određenim područjima zakonodavstva o jedinstvenom tržištu. Međusobno priznavanje neusklađene robe moglo bi biti dobar primjer za to. Ako se neformalnim pristupom SOLVIT-a ne postignu rezultati, Komisija će razmotriti mogućnost uvođenja žalbenog postupka za poduzeća, u okviru revizije provedbe načela uzajamnog priznavanja. Drugo utvrđeno područje obuhvaća probleme povezane s poreznim pravilima, kao što je porezna diskriminacija s kojom se mogu suočiti građani u prekograničnom kontekstu¹¹.

K tomu, Komisija će osigurati **djelotvorniju pravnu potporu** mreži otvaranjem aplikacije SOLVIT kako bi se omogućila izravna komunikacija između stručnjaka Komisije i centara mreže SOLVIT. Time će se dodatno poboljšati upravljanje različitim stajalištima centara

¹¹

U Izvešću o građanstvu EU-a za 2017. kao jedna od mjera za jačanje građanskih prava istaknuta je bolja upotreba SOLVIT-a kao pragmatičnog alata za rješavanje problema povezanih s poreznim pravilima u prekograničnim situacijama. Svake godine SOLVIT obradi otprilike 35 predmeta građana povezanih s problemima osobnog oporezivanja, a rješi ih 86 %.

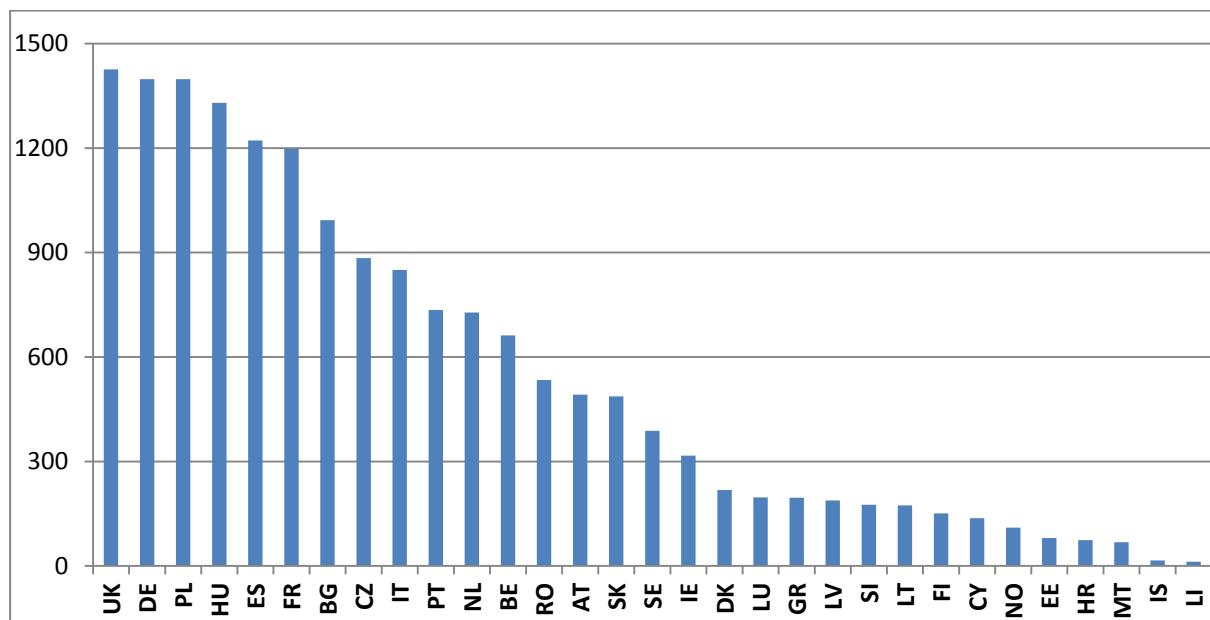
uključenih u ocjenu i obradu predmeta. Komisija će se pridržavati strukturiranijeg postupka arbitraže, a predmeti koje SOLVIT obrađuje sustavnije će se pratiti kako bi se utvrdila kontroverzna pitanja te o njima provela rasprava s mrežom. Stručnim revizijama na radionicama olakšat će se utvrđivanje najboljih praksi i zajedničkih pravila.

K tomu, Komisija će pozornije pratiti kvalitetu obrade predmeta. Tu su važne povratne informacije podnositelja pritužbi kako bi se poboljšali postupci i utvrdile najbolje prakse, a time i povećala kvaliteta usluge. Stoga će se uz savjetovanje s centrima mreže SOLVIT razviti **sveobuhvatni sustav anketiranja korisnika**.

II. PROMICANJE SOLVIT-A POVEĆANJEM AKTIVNOSTI ZA PODIZANJE SVIJESTI

Iako nije moguće točno ocijeniti veličinu potencijalnog „tržišta” za rješavanje prekograničnih sporova na kojem bi SOLVIT mogao djelovati, već i to da jedinstveno tržište obuhvaća 500 milijuna građana i poduzeća upućuje na to da postoji veća potreba za uslugama SOLVIT-a no što se čini temeljem aktualnih 2500 predmeta.¹²

Na slici 2 vidljiv je broj predmeta koje su nacionalni centri mreže SOLVIT predali u mrežu. Riječ je o centrima iz država članica EU-a/EGP-a¹³ iz kojih potječe podnositelj pritužbe (nacionalnost), u kojima boravi, u kojima ima poslovni nastan ili iz kojih izvodi prava. Iako se razlika u broju predmeta u određenoj mjeri može objasniti razlikama u veličini i prekograničnoj mobilnosti, u svim državama članicama EU-a/EGP-a ima prostora za provedbu ciljanih aktivnosti za podizanje svijesti. Cilj tih aktivnosti bit će usmjeravanje građana i poduzeća na SOLVIT čim zatraže mehanizam zaštite u kontekstu problema iz djelokruga SOLVIT-a u skladu s potrebama svake države članice EU-a/EGP-a.

Slika 2: Predmeti po nacionalnom centru mreže SOLVIT, 2002. – 2016. (izvor: baza podataka SOLVIT-a).

Komisija će dodatno poboljšati ukupnu vidljivost SOLVIT-a na portalu *Vaša Europa* (trenutačno je to glavna pristupna točka).

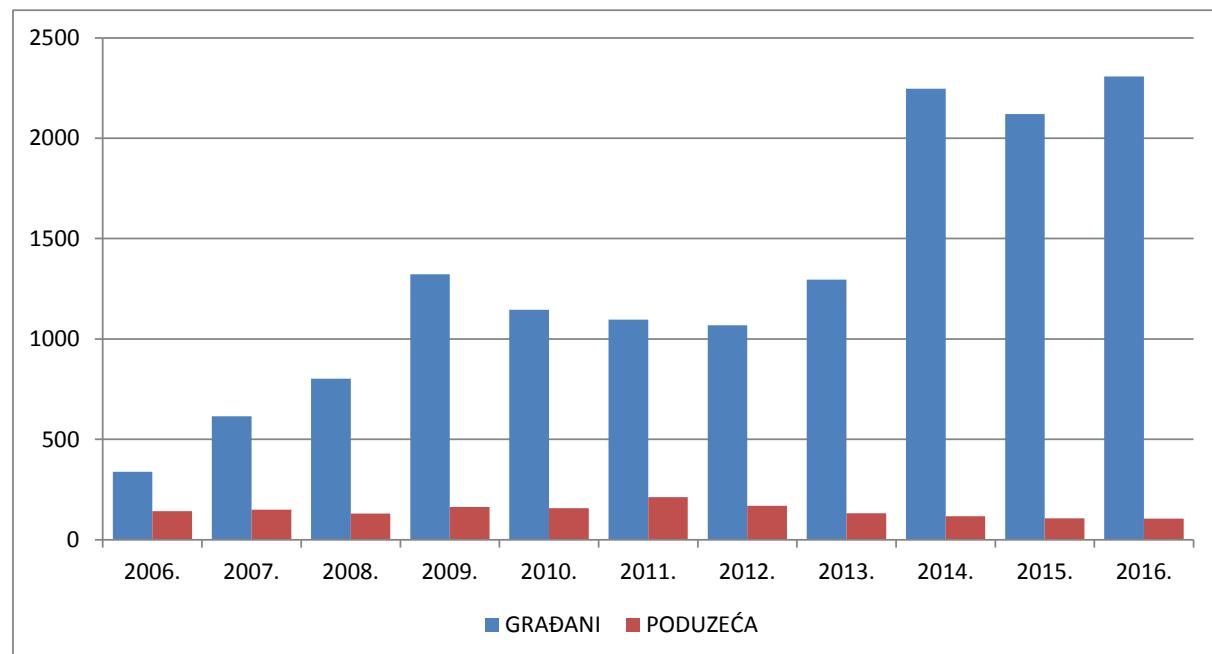
¹² Vidjeti radni dokument službi Komisije „Ocjena funkcioniranja SOLVIT-a” priložen ovoj Komunikaciji.

¹³ Ti se predmeti predaju centru mreže SOLVIT u državi članici EU-a/EGP-a u kojoj je problem nastao.

U tom bi se kontekstu budućim jedinstvenim digitalnim pristupnikom građanima i poduzećima osigurao jednostavan pristup sveobuhvatnim informacijama visoke kvalitete o jedinstvenom tržištu, personaliziranim savjetima, djelotvornoj pomoći i uslugama rješavanja problema. Njime bi se povezali postojeći mehanizmi EU-a i nacionalni mehanizmi, uključujući SOLVIT, čime bi se povećala njegova vidljivost.

Komisija će ujedno usko surađivati s državama članicama kroz nacionalne centre mreže SOLVIT, predstavnštva Komisije u državama članicama te posredničke organizacije (koje predstavljaju određene sektore, profesije ili interes, trgovачke komore itd.) te intenzivirati suradnju s drugim relevantnim mrežama¹⁴ kako bi razvila **ciljane aktivnosti za podizanje svijesti** (primjerice zajedničke sastanke i tečajeve obuke, zajedničke aktivnosti na društvenim mrežama).

Bolja provedba koristi i građanima i **poduzećima**. Ako se njihova prava prekrše, trebali bi moći jednostavno utvrditi i iskoristiti najprimjereni pravni lijek. Kao što je prikazano na slici 3, tijekom godina porastao je broj predmeta građana u usporedbi s brojem predmeta koje su poduzeća predala SOLVIT-u. S jedne strane, to pokazuje da je SOLVIT sve važniji mobilnim građanima u EU-u/EGP-u. S druge strane, zbog toga je relativno manji broj poduzeća iskoristio usluge koje SOLVIT pruža. Predmeti poduzeća u 2016. uglavnom su se odnosili na oporezivanje i slobodno kretanje usluga i robe. Riješeno je 80 % takvih predmeta, što je manje od prosjeka mreže (89 %). To je ipak posebno dobar rezultat u području oporezivanja (velik broj predmeta odnosi se na kašnjenje povrata PDV-a), no ne toliko u području slobodnog kretanja robe i usluga.

¹⁴ Ta je suradnja dalekosežna, a obuhvaća mreže na razini EU-a i nacionalne mreže – Europsku poduzetničku mrežu, europske potrošačke centre, EURES, Fin-net, kontaktne točke za proizvode, informacijske centre Europe Direct te Europsku mrežu pučkih pravobranitelja. Obuhvaćene su i uske veze između tehničkih aplikacija kojima se omogućuje izravno prosljeđivanje pritužbi (primjerice, službi Vaša Europa – Savjeti te pozivnom centru Europe Direct). Obuhvaćeni su i zajednički seminari ili sesije ospozljavanja kako bi se mreže međusobno informirale o svojim djelokruzima, odnosno kako bi ih se pravilno označilo kada je to potrebno. Štoviše, ta je suradnja predviđena zakonodavstvom EU-a: primjerice, države članice moraju osigurati suradnju sa SOLVIT-om tijela odgovornih za promicanje ravnopravnog postupanja i potporu radnicima EU-a i njihovim obiteljima (Direktiva 2014/54/EU).

Slika 3: Broj predmeta građana u odnosu na predmete poduzeća 2006. – 2016. (izvor: baza podataka SOLVIT-a).

SOLVIT bi trebao biti usmjeren na rješavanje većeg broja predmeta poduzeća. Izrazito je potrebno **proširiti znanje o pomoći koju SOLVIT može pružiti unutar poslovne zajednice**. Jednako je važno da se slične aktivnosti poduzimaju na nacionalnoj razini.

Tijekom godina mreža SOLVIT razvila je suradnju s drugim relevantnim mrežama¹⁵. Komisija će u tu svrhu podupirati aktivnosti za **intenziviranje suradnje** s tim mrežama, a to je posebno važno za privlačenje većeg broja poslovnih predmeta. Posebno je važna suradnja s Europskom poduzetničkom mrežom koja pomaže MSP-ovima i novoosnovanim poduzećima koja posluju ili namjeravaju poslovati preko granica.

Komisija će redovitije kontaktirati s posredničkim organizacijama kako bi od njih dobila informacije o mogućim poboljšanjima SOLVIT-a i razmjeni znanja. Uvest će nova rješenja kako bi se posredničkim organizacijama omogućilo izravno podnošenje predmeta SOLVIT-u i njihovo praćenje.

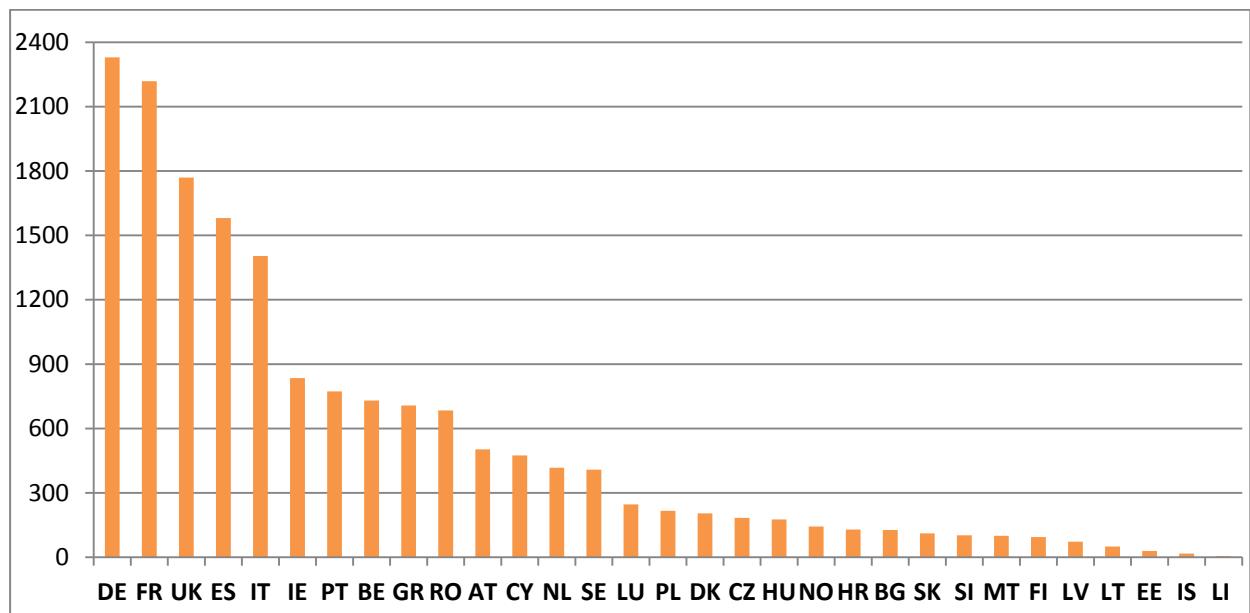
Općenito, poboljšanjem strateškog aspekta aktivnosti za podizanje svijesti o SOLVIT-u i razvojem strukturiranije suradnje s posredničkim organizacijama i relevantnim mrežama **ojačat će se uloga SOLVIT-a u kontekstu pružanja korisnih povratnih informacija i dokaza** o funkcioniranju jedinstvenog tržišta u praksi: na temelju veće „kritične mase“ predmeta, a time i većeg broja obuhvaćenih poduzeća dobit će se precizniji i značajniji podaci o upravljanju jedinstvenim tržištem. To je, primjerice, moguće ostvariti uporabom baze dokaza pri ocjenjivanju mogućih promjena politika jedinstvenog tržišta te donošenju zakonodavstva EU-a za otklanjanje nedostataka u pravu EU-a, kao u slučaju revizije Direktive 2005/36/EZ o stručnim kvalifikacijama¹⁶. Promicanjem kvalitete i svjesnosti o SOLVIT-u pridonijet će se značajnijoj ulozi SOLVIT-a u provedbi prava EU-a.

¹⁵ Isto.

¹⁶ Direktiva 2013/55/EU, SL L 354, 28.12.2013., str 132. – 170.

III. PROMICANJE SOLVIT-A NADOGRADNJOM NJEGOVE ULOGE U PROVEDBI PRAVA EU-A

Mreža otkriva mnoge probleme povezane s provedbom prava EU-a. Na slici 4 prikazan je broj predanih predmeta u svakom vodećem centru mreže SOLVIT u svakoj državi članici EGP-a/EU-a¹⁷.

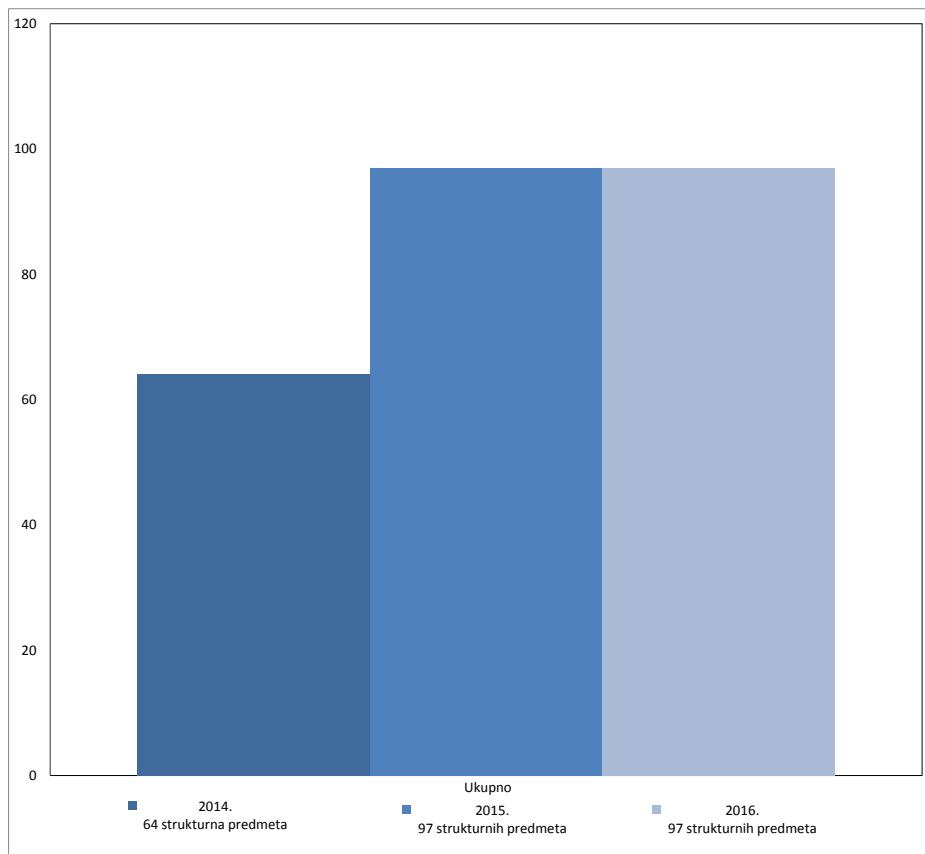

Slika 4.: Predmeti po vodećem centru mreže SOLVIT, 2002. – 2016. (izvor: baza podataka SOLVIT-a).

Tijekom godina, kao što je prikazano na slici 5, povećavao se broj predmeta povezanih sa strukturnim problemom u nacionalnom zakonodavstvu, odnosno nepravilnom provedbom prava EU-a u državi članici EGP-a/EU-a¹⁸, ili predmeta koji su se opetovano javljali. No u okviru trenutačnog načina obrade i praćenja te izvješćivanja o tim predmetima, kao što je navedeno u ocjeni uz ovu Komunikaciju, nije omogućena sustavna uporaba dokaza prikupljenih u okviru SOLVIT-a za poboljšanje usklađenosti država članica s pravom EU-a. SOLVIT je 2016. obradio 97 struktturnih predmeta, od čega je riješio 19. Stopa rješavanja iznosi tek 20 %.

¹⁷ Vodeći centar mreže SOLVIT je centar u državi članici EGP-a/EU-a u kojoj se problem pojavio.

¹⁸ Kao što je definirano u preporuci o SOLVIT-u iz 2013., strukturni problem nastaje kada je nacionalno pravilo suprotno pravu EU-a (za razliku od jednokratne administrativne pogreške). Ponavljujući problem javlja se kada administrativna praksa (a ne pisano pravilo) nije u skladu s pravom EU-a.

Slika 5.: Broj predmeta u SOLVIT-u povezanih sa strukturnim problemima, 2014. – 2016. (izvor: baza podataka SOLVIT-a).

Države članice imaju primarnu odgovornost za ispravno prenošenje, primjenu i provedbu prava EU-a. Stoga se relevantni centri mreže SOLVIT najprije moraju obratiti nadležnom tijelu unutar države članice kako bi pokušali riješiti predmete povezane sa strukturnim i ponavljačkim problemima koje je mreža utvrdila. No ako centar mreže SOLVIT ne može uvjeriti ta tijela da riješe problem, potrebno je istražiti sve dokaze prikupljene „na terenu“ kako bi se utvrdili problemi koji znatno utječu na funkcioniranje jedinstvenog tržišta kao što je predviđeno strateškim pristupom provedbenim aktivnostima Komisije utvrđenim u njezinoj Komunikaciji *Pravo EU-a: boljom primjenom do boljih rezultata*. To se trenutačno provodi *ad hoc*, no trebalo bi razviti sveobuhvatniji i sustavniji pristup. Nadalje, u posebnim strukturnim predmetima te gdje je to potrebno i razmjerno, Komisija bi se mogla koristiti predviđenim informacijskim instrumentom jedinstvenog tržišta kako bi zatražila informacije, primjerice o strukturi troškova, politici određivanja cijena, dobiti ili ugovorima o radu izravno od dionika na tržištu.

Komisija će istraživati probleme otkrivene kroz SOLVIT, a time će potaknuti nacionalna tijela na užu suradnju s mrežom SOLVIT. Na nacionalnoj razini potrebno je uspostaviti čvršće poveznice između centara, kontaktnih točaka koje obrađuju pritužbe te koordinatora za povrede kako bi države članice učinile više da otklone strukturne i ponavljače probleme. Osim toga, **dostupni podaci i dokazi u takvim predmetima mogli bi se distribuirati i koristiti na strukturirаниji i sustavniji način** u Komisiji i na nacionalnoj razini. Bazu podataka SOLVIT-a trebalo bi poboljšati kako bi se evidentirali strukturni i ponavljački

problemima te kako bi se državama članicama omogućilo izvješćivanje o aktivnostima koje su poduzete za njihovo otklanjanje.

Pomoću alata kao što je pregled jedinstvenog tržišta **Komisija će redovito obavještavati države članice** i relevantne dionike o povredama prava EU-a i drugim preprekama u funkciranju jedinstvenog tržišta koje su otkrivene putem SOLVIT-a.

U skladu sa strateškim pristupom provedbenim aktivnostima Komisije **građane i poduzeća trebalo bi savjetovati i poticati da primjenjuju najprikladniji mogući mehanizam za rješavanje problema**. Uz pristanak podnositelja pritužbe, pomoću brzog i neformalnog mehanizma pravne zaštite SOLVIT-a mogle bi se rješavati pojedinačne pritužbe predane Komisiji, ako je to primjereni i obuhvaćeno mandatom SOLVIT-a.

U kontekstu Akcijskog plana EU-a za e-upravu **Komisija će istražiti izvedivost načela „samo jednom”¹⁹**. Time bi se građanima i poduzećima koji se žele prvi put žaliti Komisiji nakon neriješenog predmeta u mreži SOLVIT omogućilo da ne moraju ponovno podnosići podatke koje SOLVIT već ima. Time će se Komisiji omogućiti da pri procjeni predmeta u potpunosti iskoristi pravnu analizu i dokaze koji su već prikupljeni u okviru SOLVIT-a, a postupak postaje učinkovitiji i djelotvorniji.

IV. ZAKLJUČCI

Komisija se obvezala osigurati da građani i poduzeća u potpunosti uživaju u svim pogodnostima jedinstvenog tržišta; njegov puni potencijal u smislu novih radnih mesta i prilika za rast može se ostvariti tek ako su prava zaštićena zakonodavstvom EU-a dobro poznata svim dionicima te ako ih se u potpunosti i sustavno poštije u prekograničnom okruženju.

Komisija će u potpunosti podržati poboljšanje kvalitete mreže SOLVIT izgradnjom kapaciteta i razmjenom znanja s državama članicama. K tomu, poticanjem uporabe SOLVIT-a među poduzećima i poticanjem daljnje suradnje s drugim relevantnim mrežama Komisija će pri osmišljavanju budućih politika i zakona u vezi s jedinstvenim tržištem osigurati veći značaj i puno uvažavanje povratnih informacija koje SOLVIT pruži. Konačno, time što će na strukturirаниji i sustavniji način primjenjivati dokaze prikupljene u okviru mreže SOLVIT, unaprijedit će svoju ulogu u provedbi prava EU-a.

Tri područja utvrđena u ovom akcijskom planu međusobno se dopunjaju. Ostvarivanje planiranih mjera bit će moguće tek ako Komisija i države članice na svim administrativnim razinama zajednički preuzmu obveze i odgovornosti. Dovoljan broj zaposlenika i priznavanje centara mreže SOLVIT u okviru nacionalnih administracija preduvjet je za jačanje SOLVIT-a. Komisija će u suradnji s državama članicama EGP-a/EU-a koordinirati aktivnosti i redovito izvješćivati o napretku u provedbi tog akcijskog plana kroz dvogodišnje radionice SOLVIT-a.

Tim zajedničkim naporom ojačat će se jedinstvena uloga SOLVIT-a u osiguravanju usklađenosti nacionalnih tijela s pravom EU-a, a istovremeno će se osigurati praktični mehanizam zaštite u kontekstu problema povezanih s pravima građana i poduzeća na jedinstvenom tržištu. Time će se pak osigurati nove prilike za građane i poduzeća te će im se omogućiti da u potpunosti mogu uživati prava na jedinstvenom tržištu.

¹⁹ *Akcijski plan EU-a za e-upravu 2016. – 2020., COM (2016) 179 final.* U skladu s načelom „samo jednom” javne uprave trebale bi osigurati da osobe i poduzeća samo jednom dostavljaju informacije. Ako im je to dopušteno, uredi javne uprave poduzimaju mjere za ponovnu internu uporabu tih podataka uz propisno pridržavanje pravila o zaštiti podataka tako da građani i poduzeća ne budu dodatno opterećeni.

Plan za jačanje SOLVIT-a²⁰

Mjere Komisije:	Vremenski okvir
<p><i>istražiti mogućnost žalbenog postupka za poduzeća u pogledu uzajamnog priznavanja u području robe;</i></p> <p><i>iskoristiti postojeće mogućnosti za financiranje za razini EU-a, primjerice COSME i program potpore strukturnim reformama, za izgradnju administrativnih kapaciteta centara mreže SOLVIT;</i></p> <p><i>razviti, u suradnji s centrima mreže SOLVIT, sveobuhvatni sustav anketiranja korisnika;</i></p> <p><i>osigurati izravniju i učinkovitiju pravnu potporu mreži pomoću poboljšanog instrumenta za neformalne pravne savjete, interaktivnih alata za osposobljavanje te upravljanjem različitim stajalištima;</i></p> <p><i>poboljšati suradnju i partnerstva s posredničkim organizacijama (koje predstavljaju određene sektore, profesije ili interes, trgovačke komore itd.) te relevantnim mrežama omogućivanjem izravne veze sa SOLVIT-om;</i></p> <p><i>poboljšati vidljivost SOLVIT-a na portalu Vaša Europa, naknadno u okviru šireg jedinstvenog digitalnog pristupnika;</i></p> <p><i>sustavnije i strukturiranoje iskorištavati podatke i dokaze iz baze podataka SOLVIT-a, uz pomoć poboljšanog instrumenta, za ciljanu provedbu prava EU-a;</i></p> <p><i>istražiti isplativost načela „samo jednom“ u slučajevima kada podnositelji pritužbe žele podnijeti službenu pritužbu Komisiji nakon neriješenog SOLVIT predmeta.</i></p>	drugo tromjeseče 2017. treće tromjeseče 2017. treće tromjeseče 2017. drugo tromjeseče 2018. drugo tromjeseče 2018. drugo tromjeseče 2018. drugo tromjeseče 2018. drugo tromjeseče 2018. drugo tromjeseče 2018.
<p>Mjere država članica:</p> <p><i>osigurati primjereni i stabilan broj zaposlenih, neprekinutost pružanja usluge i primjerenu razinu poznavanja prava EU-a u centrima mreže SOLVIT;</i></p> <p><i>osigurati suradnju s nacionalnim posredničkim organizacijama i nacionalnim kontaktnim točkama različitih postojećih mreža uporabom izravne veze sa SOLVIT-om;</i></p> <p><i>osigurati besprijekornu suradnju između centara mreže SOLVIT i</i></p>	neograničen drugo tromjeseče 2018.

²⁰

Aktivnosti navedene za 2018. odnose se na znatni razvoj aplikacije SOLVIT ili na predviđeno donošenje zakonodavstva EU-a (npr. jedinstveni digitalni pristupnik).

nacionalnih koordinatora za pritužbe i povrede; sustavno izvješćivati o napretku u pogledu rješavanja strukturnih i ponavljajućih predmeta kroz centre mreže SOLVIT.

**drugo tromjesečje
2018.**